

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лепта.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта.

Венизелос на влади

— Грчка у новој ситуацији —

Од уторника досадашњи шеф Провизорне Владе г. Венизелос држи опет у својим рукама судбине краљевине Грчке, уједињена благодарећи енергичним и удруженим напорима силе заштитница. Улавак г. Венизелоса и чланова његова кабинета у Атину био је триумф грчке Народне Одбране. Кроз недогледан шпалир француских трупа у највећем триумфу прошао је вођа грчког народа, да би ступио ногом опет у краљевску палату, из које је готово изгнан приликом своје последње посете. Солунска штампа, као и извесни атински листови, бескрајно одушевљени новим редом ствари у Грчкој, истичу, да је г. Венизелос господар ситуације у Грчкој. То је несумњиво истина. Јединство Грчке успостављено је сложним напорима сила заштитница, чију је мисију извео г. Жонар са огромним успехом. Атина, кључ старе Грчке, окупирана је од Савезничких трупа, сви околни висови поседнути су, у вароши је заведен строг ред, који обезбеђују многобројне патроле. Двогодишња грчка криза нашла је изгледа, епилог у доласку г. Венизелоса на владу. Мисија г. Жонара канда се приводи крају.

Нова влада уједињене Грчке садржи у себи елементе, искључиво одане Споразуму. Њени чланови, чија су имена позната публици већ из досадашње политичке борбе у Грчкој, сви су венизелисти и већина од њих припада и револуционарном грчком покрету. Кабинет г. Венизелоса образован је у смислу Провизорне Владе, чији су сви угледнији чланови ушли у нову грчку владу. Г. Кугдуротис је министар морине, г. Политис спољних послова. Стари пријатељ г. Венизелоса г. Редулис добио је портфеј министра унутр. дела. Председник владе узео је привремено у своје руке у овом тренутку најважније министарство војно, које ће после предузимања извесних значајних мера и промена уступити пуковнику Сполладесу. Нови кабинет је

већ положио заклетву и отпочео своју функцију.

Пред владом г. Венизелоса иставаља се данас решење многих проблема, који имају да коначно обезбеде миран и нормалан развој будућности краљевине Грчке. У своме првом говору, држаном са балкона „Велике Британије“ окупљеном атинском народу, г. Венизелос је већ наговестио низ мера, које имају да подмладе, излече и препороче нагрижени организам Грчке. Пријатно нам је, што је г. Венизелос већ прву прилику улучио, да истакне погрешку и грех учињен према Србији од њене савезнице Грчке „обешчашћене“ по његовим властитим речима таквом политиком. У низу наговештених мера шеф нове грчке владе истакао је и позивање на вежбу класа 1916. и 1917. За сада је немогуће још предвидети тачно однос, који ће нова Грчка заузети према рату. У сваком случају, Грчка почиње сасвим нов живот и очишћена углавном од германофилских елемената њена политика кретаће се искључиво у смислу Савезничке политике. Нови краљ Александар повиновао се сасвим новој ситуацији. Све даје наде да ће он остати кроз уставан владар и да ће судбину Грчке оставити потпуно г. Венизелосу. Сазив парламента од 31. маја 1915. године решен је коначно. Овај ће припремити терен за сазивање Уставотворне Скупштине, која ће дефинитивно регулисати ситуацију у Грчкој.

СТАЊЕ У НЕМАЧКОЈ

— Каква је слобода јавног мишљења —

Берн, 16 јуна

„Форверц“ је публикувао врло оштар чланак у коме се нападају канцелар и цензура: „Од последњег већања односно цензуре никаква се промена није извршила у Немачкој. Исте се злоупотребе свакодневно врше. Канцелар је забрањено социјалистичке листиће у Рајнланду. Забрањени листови не излазе више. Слични су поступци срам

и понижење за штампу. Војне власти врло грубо поступају са новинарима. Генерал Застров када се обраћа директору једног листа, пише: „Наређујем лист...“ Строго се пази на пацифистичку кампању а анексионисти могу да штампају све што им се допада. Пруска је најреакционарнији елемент у целом свету а не Русија. Ми хоћемо да ослободимо земљу од тог терористичког режима.

Јест, прави терор дави немачки народ, одузима му слободу мишљења које му је потребно па чак и за време рата. Ко решава о рату или миру? Немачки народ има једно мишљење. Он хоће право да гласно изрази своје мишљење које је: Ми смо сити свега, ми хоћемо крај рата. Ма какав мир много је бољи него продужење рата које кошта много крви и нагомилава беде и рушевине.

Може бити, да је било 1. или 2. јула У тим списима има карта, коју сам имао код себе, кад сам се пребацио.

Председник: Шта си сад радио кад си се пребацио овамо у Београд?

Оптужени: Па јавио сам се полицијском чиновнику, који је био на служби. Ја сам му изјавио, да сам пребегло, па ме је по том одвео у полицију.

Председник: Шта је било послѣ?

Оптужени: Овде ме је одатле упутио у Главну Полицију, у Управу града Београда.

Председник: Где је била та полиција?

Оптужени: На Сави.

Председник: Кад си отишао у Управу града Београда, шта је било тамо?

Оптужени: Тамо ме је саслушао чиновник, и ја сам му казао, да сам повереник код г. Димитријевића. То је било истог вечера.

Председник: Па шта је даље било?

Оптужени: После овог мог саслушања, он се је пропитао нешто на телефону, па ме је отпустио у варош.

Председник: Где си ти одсео у вароши?

Оптужени: Одсео сам у хотел Балкану.

Председник: Шта си ту радио?

Оптужени: Ту сам преноћио и сутра дан сам отишао код г. пук Димитријевића.

Председник: Па послѣ?

Оптужени: Нашао сам једног повереника из Темишвара, и одвео сам га код г. пук Димитријевића.

Председник: Па шта сте тамо радили? Шта је било с тобом?

Оптужени: Ту ми је г. Димитријевић казао да причекам још дан два у Београду, па ће се после видети, да ли треба да се враћам натраг у Аустро Угарску, или ћу остати и даље овде.

Председник: Па докле си чекао?

Оптужени: У том очекивању провео сам два дана па пошто ми ништа није јавио, ја сам отишао у Бачу Ковиљачу, јер сам тамо имао да се састанем по упутству г. Димитријевића са неким повереницама.

Председник: У ком циљу?

Оптужени: У овом повереничком циљу.

Председник: Кад си отишао у Ковиљачу?

Оптужени: Отишао сам 6. или 7. јула.

Председник: А кад си се вратио?

Оптужени: После 10. јула.

Председник: Па шта је после било?

Аустр. шпијуни у „Црној Руци“

(Из стенографских бележака у Војном Суду за Официре)

(1)

Председник: Па како си прешао у Србију 1914. год? и кад је то било?

Оптужени Малобабић: На Петров-дан 1914. год.

Председник: А зар не 12. или 14. јула?

Оптужени: Не.

Председник: Неће бити. Прешао си ти баш пред објаву рата, кад те је чекао г. Димитријевић на састанак.

Оптужени: То је било одмах о Петров-дану.

Председник: Неће бити тако. Промисли се ти добро, ти добро памтиш ствари. Г. Димитријевић је тебе чекао, а није отишао на састанак са главним ђенерал штабом. Међутим, тебе је полиција одмах ухапсила, чам си прешао овамо.

Оптужени: Није мене полиција одмах ухапсила, него ме је комесар полициски на пристаништу спровео у Главну Полицију, и ту су ме саслушали и отпустили, па ме тек после ухапсила.

Председник: Да видимо редом како је било с тобом. Кажу, дакле, кад си прешао?

Оптужени: Прешао сам на дан два после Св. Петра.

Председник: Не може то по свецима да се бележи, него по датумима! Покажи, дакле, кад си прешао у Србију.

Оптужени: Односно преласка у Србију имам да изјавим ово: На Петров дан дошао сам у Зему у из Загреба, односно из Босанске Раче.

Председник: Добро. То је било на Петров дан 29 јуна.

Оптужени: Покушао сам ту, да се прошверцујем и да пређем у Србију на сам дан Петров дан 29 јуна 1914. год.

Председник: Јеси ли успео у том?

Оптужени: Насам успео, него сам се одлучио, да одем у Панчево, па да отуда покушам, могу ли да пређем у Београд. Користио сам ону лађу, која

је ишла из Земуна за Панчево. Та је лађа возила госте из Београда који су били на свечаности у Панчеву.

Председник: Кад си стигао у Панчево?

Оптужени: Стигао сам у вече и преноћио.

Председник: Шта си радио кад си стигао у Панчево?

Оптужени: Ту сам преноћио, и сутрадан сам ишао да потражим какву прилику да се пребацим у Србију. У том циљу ишао сам код једнога трговца, код неког Димитрија Олара. Он ми је био познаник, и питао сам га, да ли ми може помоћи да се пребацим у Србију. Он ми је казао, да је сад опсадно стање, и да се не може нико пребацити. Зато се тамо нисам ни пребацио, него сам исти дан после подне, 30. јуна, вратио се у Земуна.

Председник: Шта си радио сада у Земуна?

Оптужени: Ту сам опет тражио начина, не би ли се како пребацио у Србију.

Председник: Па јеси ли нашао?

Оптужени: Јесам.

Председник: Како?

Оптужени: Кад сам се вратио из Панчева у Земуна, са мном су истом лађом прешла још 3 господина у Земуна: је дан поп и два грађанина. Видео сам их у Земуна на шетњи на променади, а и ја сам шетао око пристаништа, да извадим карту за Панчево. Они су ме питали кад се враћам, и ја сам им казао да хоћу да се пребацим. Познато је пак да онај који има карту, може дати карту другима да се прошверцују. И мени су ови људи помогли да се пребацим, и ја сам одмах у вече прешао.

Председник: Је ли то било 30?

Оптужени: Не знам, Бога ми, тачно је ли то било 30, или 1. Изгледа ми, свакако, да је било првог дана после Петров-дана.

Оптужени: 11. или 12. био сам ухапшен. Кад сам био ухапшен ја сам молио, да се јави г. Дмитријевићу да сам ухапшен.

Председник: Па кад си пуш-

теа из затвора?

Оптужени: Кад је у Куршумлију приликом евакуације наишао пук. Дмитријевић, пуштена сам из затвора, и отишао сам с њиме.

Опасност од мира

— Критичке опаске генерала Малтера —

(3)

За нас Французе, задаба је још мучнија него за Енглезе, из разних узрока које не можемо тачно указати, али међу којима је један од најглавнијих проистајање фронта на коме дејствујемо, од Сен Кантена до Алзаса, а који још премаша нашу нападачку моћ. Морајући да врста на шире или уже секторе, наша врховна команда мора да одмерава своје дејство према својим средствима. Та средства земља јој даје великим делом. А допуштено је тврдити, да их наша ратна фабрика редовно повећава. Али ћемо коначну превагу имати тек онога дана, када нам наши амерички савезници доведу своју моћну потпору. Кад човек помисли шта смо урадили од 1914. одолавајући надмоћности немачког материјала, дајући на тај начин времена Енглеској да учини свој напор, и, помажући чак и друге своје савезнике у широјој мери, какве извесности не треба да заснивамо на вашој офанзивној свизи кад будемо располагали, као Енглези, свима топовима и свом мувицијом потребном!

Ратна карта ипак остаје још у активи Немаца, а активна ће се обрнути брзо у пасиву тек када руска војска, повративши своју стару офанзивну вредност буде приморала Хинденбурга да издржава једновремену и несразмерну борбу на свима фронтима. Руски Дантов, Керенски, даје нам наде у то. Сетимо се, да је Брусиллов ослободио Кадорну јуна прошле године од аустријске офанзиве у Трентишу. Кадорна, ове године олакшава принудну непомиљност Брусилова привлачећи на Карсо преостале аустријске дивизије. Брусиллов ће у скоро, на дамо се, опет притећи у помоћ.

Према томе потраживању које опада, блокада свакога дана отежава дуговање Немачке. Све-

тска нам карта казује да је цела средина Европе одвојена од осталога света. Ниједна немачка лађа не излази из пристаништа која су некада била матице европске трговине; само слабе везе постоје у Балтичком мору са скандинавским пристаништима. Али, данас, строга блокада проширена је и на неутрална пристаништа, и Приморске државе, и о скоро снабдевачи централних царстава, и саме су сада изоловане.

Улазак у рат Сједињених Држава североамеричких затвара докове који су још били на расположењу. А цела Америка скоро иде примером Сједињених Држава. Немачки сумарези помажу у осталом општу блокаду.

— Наставиће се —

ДОГАЂАЈИ У ГРЧКОЈ

Атина, 16. — Јављају званично из Патраса министарству правде да је вастпостављен ред у свима областима Пелопонеза.

Г. Манолидес, државни заступник у апелационом суду у Патрасу телеграфише: „Ја сам поступио по вашим телеграфским наредбама. Потпун ред влада у целом мом судском делокругу.“ Г. Романос, државни заступник у апелационом суду у Науплији телеграфише: „Заступник из Триполие јавља да влада ред свуда. Народ се покорава краљевим и владиним наредбама. Из Каламаса и других покрајина стижу исте вести.

Атина, 16. — Сви листови, па и они, који су некада пропагирани германофилску политику доносе опширно говор г. Венизелоса. Они истичу заслуге г. Венизелоса који се је, пошто је удвостручио Грч-

ку, енергично борио противу атинских издајника који су ишли на то, да у пропасте земљу.

„Патрис“ каже: „Цела је слава гениалном државнику који је умео да уједини целу Грчку под заставом Народне Одбране и који води политику саобразну високим интересима и племенитим традицијама нације.

„Елефтерос Типос“ пише: „Туга која је обузимала сва грчка срца услед беде која је била плод тиранске политике, замењена је дубоком радошћу. Грчка њу осећа јер земљом управља највећи државник који ће поново, одважно повести Јелинство путем славе и части.

„Естија“ вели: „Прохујале беде остаће код Грка као успомена једног страшног сна. Јака у својој једнодушности одлучи, Грчка престаје бити предмет исмевања нашим непријатељима. Грчки се престиж поново јавља, пун светлости и јачине.“

Атина, 16. — Министар унутрашњих дела отпустио је све префекте у Старој Грчкој. Адмирал Кондури-

отис је ставио на расположење адмирале: Дусманиса, Даминоса, Миаулиса и друге. Врло велике се промене врше у министарствима: правде, финансија и просвете.

Сва питања која се одnose на снабдевање Грчке зависиће у будуће од централне савезничке комисије за снабдевање.

Атина, 16. — Г. Жонар је јуче упутио г. Заимису једно писмо у коме је честитао и захвалио бившем председнику на раду који је извршио у току последње министарске кризе.

Атина, 16. — Германофилски листови су савршено променили тон. „Атина“ објављује да ће потпомагати политику која ће тежити реорганизацији војске и земље. „Емброс“ пише: „Неће бити више ревервиста који ће одустати од мобилизације. Треба да г. Венизелос одмах припреми општу мобилизацију.“ „Скриб“ препоручује врло благим тоном да се прошлост баци у заборав и саветује да се употребе сви напори ради реорганизације Грчке.

Са ратних фронтова

Француски коминике

Париз, 16. јуна

Артиљерски јак дуел у области Иртебиз Краон. Одбијен је немачки напад код Ративилера. Заробљено је војника. На падинама брда Роша, одбијена је једна немачка патрола. Немци су претарошле војни избацили 1200 граната на Ремс.

Румунски коминике

Јаш, 16. јуна

На румунском фронту пешачко пушкарање и обичао бомбардовање. Артиљерија је била активнија у области Гарлести и Корбула.

На Дунаву мирно.

Енглески коминике

Лондон, 16. јуна

У току ноћи непријатељска је артиљерија јако бомбардовала наше положаје у близини

Фонтен ле Кроазвела. Успешно су одбијени непријатељски напади на наше положаје код реке Кожела. Један непријатељски одред предро је у наше ровове источно од Вермелиа али је одмах одбачен.

Јуче су наше трупе постигле огромне успехе. Заробљено је војника јуче од Сушеца. На том сектору смо напредовали две миље и достигли до Авнова.

Наши су авијатичари оборили један немачки героплан а два су приморали да се спусте на земљу.

Наша је артиљерија оборила два немачка апарата а два при морала да се спусте на земљу. Четири наша апарата фале.

Потопљена лађа

Лондон, 16 јуна.

Грчка лађа „Катарина“ од 5000 тона торпиљирана је код шпанских обала. Посада је спасена.

затим те клице преноси на јело које ће јести друга, здрава људч.

Живот муви. — Мува леже јаја у коњском ђубрету, у човечјем измету, у свињском ђубрету, а осим тога, и ако ређе, у другој нечистоји око куће и шатора, око штале и око кујне.

Свака мува може да снесе по 120 јаја одједанпут. На топлоти ђубрета које преваре, та се јаја брзо развијају, и већ после 12 или 24 сата могу из њих да се излегу ларве, црви. Те ларве живе и хране се и даље ту у ђубрету, и за 4 дана могу потпуно да одрасту. Тада мењају место: излазе из ђубрета, долазе на његову ивицу, и ту се претварају у нимфе, лутке, било на самој површини земљиној, било под зем-

У Русији

Лондон, 16 — Дописник „Дели Њуса“ у Петрограду пише: Пошто је руски скуп изгласао поверење коалиционој влади прешао је на дискусију питања о рату. Не постоји никаква сумња што се тиче држања овога тела, које је најсилније у Русији, и сваки мора знати да је скуп декларирани непријатељ екстремистичкој мањини. Г. Дан је јасно изразио опште мишљење скупа: „Судбина револуције је чврсто везана за питање рата. Закључење брзог мира је наш главни циљ. Али ми се морамо прво упознати са формом мира који ће се закључити. Сепаратан мир не може решити проблем пред којим се налази руска револуција. Такав би мир могао само ставити Русију под јарам империјалиста и после кратког времена Русија би отпочела поново борбу.“

Петроград, 16. — Неколико посланика Думе отпутовали су да посете руске армије на фронту Риге. Неколико њих упитани од странах дописника изјавили су, да се руске армије спремају да даду јак удар Немачкој која је хтела да изда Русију предлажући сепаратан мир.

Париз 16. — Велика руска кнегиња Павловна пише „Фигару“ из Царскоје Село и протестује противу неповољних изјава на рачун царске фамилије а које приписују њеном супругу. То је гадна клевета каже она. Мени је врло тешко да су у Француској, у нашој другој отаџбини могли поверовати, па и моментално у те клевете. Ми живимо у таквој атмосфери где су сва средства добра ради дискредитовања царске породице. Ми се вадамо међутем да ће наши драги пријатељи из Француске читајући интересају који приписују великом кнезу, разумети одмах да је кнез био жртва клевете.“

ГРЧКИ УСТАВ

— „Тајмс“ говори о његовој ревизији —

Лондон, 16. јуна

„Тајмс“ пише: Пошто је сада краљ Александар обећао да ће радити као востран чувар уставне монархије, имајући гаранцију счла заштитница, ми се на-

љом, под каквим каменом или даском. Та периода траје 3 до 10 дана, и из нимфе излећу тиди младе мушице. На тај начин, од тренутка кад мува снесе јаја па до момента кад из њих измиле младе муве, има да прође 8 до 15 дана.

Мере за сузбијање мува. — Према свему томе што је до сада речено, човек ће најуспешније сузбијати напад од муви, ако им стане одузимати могућност да се пате. А кад се има на уму живот њихов, онда излази да тога ради треба да предузме ове мере:

1) Да склања и увиштава шталско ђубре. Најбоља метода за то можда је ова: Распростри ђубре по равной земљи, и то тако да слој ђубрета не буде нигде д-бљи од .0 савти-метара. Западати га чим се до-

ФЕЉТОН

Инсекти што болест доносе

Говорећи о тропским болестима око Солуна казао сам до сада по нешто о маларији и о папатачију. Како обе те болести преносе комарци, и како инсекти играју велику улогу и у преношењу многих других разних болести, то ми је згод но да одмах на овом месту кажем бар оно што је најважније о инсектима који у опште болест преносе.

Баш понеке од најтежих разних болести преносе, се једино инсектима. Такве су пегави тифус, маларија, жута грозница, куга. Друге опет кужне болести, као трбушни тифус, дизентерија, колера и још неки

заразни проливи, могу истини да се шире и другим путевима, али ипак и код њих бива да их и инсекти преносе, на тај начин што се загаде кужним клицама падајући на измет болесних људи, па те клице онда преносе на јело човеково на које тако загађене падају. И најпосле бива често и то, да ако извесни инсекти и не преносе никаку заразну болест, а они шкоде човеку бар на тај начин што су отровни или што му не дају да спава и да се одмара.

Зато и треба све те инсекте добро познавати и борити се свим силама против њих.

Инсекти који преносе болест загађујући храну или отворене ране.

У болести, које се поред осталих путева и тим путем шире долазе, као што рекох, трбушни тифус, паратифус, дизентерија, колера и пролив. А инсекти који их на тај начин преносе, јесу у главном муве.

Како мува преноси болест? — Мува је велики непријатељ човеков, и у прљавој неуређеној вароши и селу, и у војничком логору. Свуда се тамо налазе гомале свакојаког ђубрета, а мува не пада само на ту нечистоћу, него се врло радо бази и у кујни и у трпезарији. И отуда и бива врло често, да се они у отвореном кужнику или на другом ђубрету прво загаде кужним клицама које су тамо доспеле са болесног човека, на

дамо да ће г. Венизелос и либерали ставити у дело ову политику. Теориски, они би више волели може бити какав други режим, али ми верујемо да су они доста извежбани политичари да разумеду и увиде користи енглеског система. Сам је њихов шеф изјавио пре неки дан, да је готов да дела на остварењу уставне монархије. Од круне и парламента се тражи нов покушај, ако ова фак-

тора учине тај покушај, не треба имати никакву бојазан што се тиче резултата. Ревизија устава, која би, како каже г. Венизелос, била народна жеља, да ли би сачињавала паметно решење у данашњим приликама? Ми у томе не видимо ништа непаметно. Ревизија се мора ограничити само на то да умањи прерогативе уставне монархије.

коме се препоручује становништву мир и дискреција. Од становника се тражи што више уздржљивости у говору као и у писању, када дају свој суд о ситуацији Непријатељска се шпијунажа — каже се — нестрано распростире не само у неутралним земљама него и у Немачкој. Непријатељ се стара да сазна каква је ситуација и расположење духова у Немачкој. Становници Берлина нарочито морају да обрате пажњу на то јер странац суди земљу према ономе што види у престоници.

Лондон. — Енглеска штампа повољно пише о конференцији коју је предложила руска влада и на којој ће се дискутовати сви претходни уговори који су закључени између савезника. Постигнути уговор у Лондону о томе, да ни један од савезника не може закључити сепаратан мир не улази у делокруг дискусије.

Атина — Из Рима јављају да је војни суд изрекао пресуду по делу шпијунаже и велико издаје Фон Герлиха. Суд је осудио публицисту Валента Аркита на вечиту робију, Николу Респинези на пет година затвора, Амбретети и Гардија на три године заточења. Суд је осудио на смрт Помарчирома а Фон Герлиха на вечиту робију.

Париз. — Из Мадрида јављају да се ситуација погоршава све више и више. Официри заузимају претеће дожање. Радници прете са своје стране, општим штрајком.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта
— Српски извиачки извештај —
Солун, 16 јуна

15 јуна уобичајена активност на фронту. Наши авијатичари бацили су 26 бомби на Рожден и 8 код Градешнице.

Бивши краљ Константин
Лондон, 16. јуна.

Дописник „Морнинг Поста“ у Берну сазнаје да је бивши краљ Константин отпутовао из Тива за Бери где ће вероватно остати неколико дана да би се навикнуо новој клими. Бивши краљ ће ићи после за Сен-Мориц, после неког времена вратиће се

мати на уму, да осим муве и сту такву штету може човеку да нанесе и буба шваба.

Буба-шваба. — И она и буба рус могу да буду опасне нарочито за људе који живе по старим, рабатним кућама. Зато их треба и тамањити. А најуспешније ће се потамањити, ако се патос по кубу после натријумовим флуоратом било чистим било помешаним, пола и пола, са прашком. Где тог прашка нема, ту се може за тај посао употребити и боракс или обичан прамак за инсекте.

Д р Л.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Марко И. Косанић обезник моли гђу Зорку П. Спасојевићу трг. у Шапцу да извонд

опет у Тин где ће се дефинитивно наставити. Константин је у тој вароши купио замак немачког барона Зеатвица који се сада налази у војсци у Немачкој.

Норвешка и Немачка
Лондон, 16. јуна

Односи између Норвешке и Немачке погоршавају се. До сад је открито 211 немачких бомби. Ухапшен је немачки курир, као и два финска саучесника. Они су изјавили, да је бомбама требало бацити у ваздух америчке лађе. Немачки посланик у Христијанији тражио ја цинички пуштање у слободу ухапшених. Норвешка влада уместо одговора послала му је путне исправе. У Норвешкој је велико узбуђење. Норвешка је опозвала свога посланика у Берлину. Могућност објаве рата није искључена.

Лондон, 16. јуна

На званичан захтев норвешке владе Немачка је опозвала свога посланика у Христијанији оптуженог, да је учествовао у откривеној завери. Сматра се, да је ситуација врло погоршана и да односи између Норвешке и Немачке могу бити прекинути

Нови гувернер Белгије

Лондон, 16. јуна.

Нови гувернер Белгије изјавио је дописнику „Келнше Фолксцајтунга“: „Ја ћу верно следовати стопама свога претходника и на даље ћу свима средствима обезбеђивати успех фламанској политици.“ Ова изјава показује решеност новог гувернера, да настави угњетачку политику фон Бисинга.

Писма и карте из Србије

У нашем уредништву имају писма и карте из Србије ова лица:

Војислав Ђокић железничар, Павле Стојковић машиниста, Радивоје Јанковић надзорни пруге, Франја Јовановић железничар, Гаврило Васић, железничар, Светозар Марјаковић, ковач и поткивач, Борисав Пано

известити мога оца Илију Косанића у Липолисту — Мачва — Шибци да су: Марко и Иван браћа Косанићи живи и здрави молим друштво Срп. Црв. Крста у Женеви да изволи објавити преко Београд. Новина јер до данас нисам добио никакво извешће од куће. Одговор број поште 999

Драгутин Јакић кафеџија из Крушевца јавља својој жени Савети да је жив и здрав као и Љубиша Раде Живановића, Жика Јанковић, Жика Митић, Мирча Тодоровић, Љубисав Милановић Трубарева.

Течјну сам карту примио у којој ме извештава да је Ацко интерниран и да је мама Станисава била слаба. Да ће Бог паће бити боље, за мене немојте бривете већ водите рачун о себи ја сам са чека Ж. ком сваког дана поздравља Вас Тота.

Жика Цветановић са Сазом, п. 414 јавља тетки Левику Јовановић,

Ловћенска 5. Београд да су живи и здрави.
Никола Ђ. Ђорђевић артиљеријски наредник «Срђанина», п. бр. 414. извештава свога брата Драгутина Ђ. Ђорђевића трговца у Белој Паланци округ пиротски, да је жив и здрав и моли да му се јави како су са здрављем он и деца.
Милана Милојевића, обезника у бившем град. арт. пуку, из села Суваја, тражи брат Војин А. Живковић, п. наредник п. бр. 414.
Чека Илија, молер, из Београда, Приштинска ул. да јави своју адресу Драг. Стојковићу пртачу Топограф. Одељења пошта 999.

САОПШТЕЊА

Јовану Сабо, пешад. поручнику Дра је у Нишу — Сридакова 19 добио сам карту од 21 септем. 1916 у којој јавља да је у великој оскудици. Ја шашем, колико могу, али то је недовољно. Пошаљи и ти и извести ме преко Финансиј. Делегације где се сада налазиш. — Драги.

Редов Неда Костић из села Бегвишта, среза кавдарског, округа тиквешког има карту у овом уредништву од своје ћерке Василије.

Михаило Грујић, рачуноводств. да се јави поручнику г. Миловану В. Гавриловићу, у деп. поу нераспоредених сфацира у Микри, где ће добити писмо и слику од своје кћери Љубице из Гор. Милановца.

Драгутин Костић штампар на лежи се у Водену на боловању. Моли да му се пошта упућује на Воден.

Милана Милојевића, обезника у бившем град. арт. пуку, из села Суваја, тражи брат Војин А. Живковић, п. наредник п. бр. 414.

Чека Илија, молер, из Београда, Приштинска ул. да јави своју адресу Драг. Стојковићу пртачу Топограф. Одељења пошта 999.

Продаје се

Хармуника четвороредна из чувене италијанске фабрике. Ко жели да купи нека се обрати уредништву овога листа.

Куварица

Ресторану „Београд“ улица Никис бр. 35, потребна је добра куварица, ступити може одмах. Плата добра.

Дневне вести

Шлињање новца за Србију.

Услед многобројних телеграфских налога за пошиљке у Србију, Српски Црвени Крст из Жевезе телеграфски јавља: да наши телеграми тамо стижу тако нејасни и осакћаени, да се многи не могу извршавити, док не стигне писмена потврда истих, услед чега моли, да се такви налази ограниче и сведу само на најнужније случајеве. Ово сејдоставља интересованима с тим, да се од сад веће примати пошиљке путем телеграма у случајевима: где су адресе компликоване, кад се шаљу мање суме, а нарочито кад се не покаже нарочито потреба за пошиљање новца тим путем.

За пошиљаоце нема бојазни ако пошиљне новца својима за Србију буду слали обичним путем, то је исто тако сигурно као и телеграфским путем, само нешто мало доцније стиже у Жевезу од пошиљске телеграфским путем, но ова последња је скупља, јер се телеграм плаћа, а може, према предњем извешћу Црвеног Крста, да буде извршена чак и доцније него што би то било, да је испослата обичним путем. Због тога је препоручљиво пошиљке слати обичним путем, а користити се телеграмом само за случајеве крајње нужде. Бр. 14450 од 15 VI 17. Из Финансијске Делегације у Солуну.

Велики банкет.

Из Атине јављају, да је г. Жонар приредио јуче сечан банкет командантима сувоzemних и поморских трупа и њи-

хових генералштаба. У суботу ће г. Жонар дати други банкет у част посланика и отправника послова свих посланстава у Атини.

Читуља.

Наша узданица, наш миде и никад непрежаљени супруг, отац шурак и зет, активни инжињерски капетан I кл Душан М. Јовановић командир минерске чете погинуо је 2. маја 1917. године и сахрањен је код цркве скопчавирске.

Извештавамо пријатеље, позанике и рођаке као и његове другове за овај наш вечити губитак. До гроба ожалошћени: супруга Десанка, синчић Живојин, шурак Драгослав ташта Станија С. Јовановић, ујаца Милава и Будимир Ничић. Слава ти драги мој зете Душане и века ти је лака српска земља коју си жарко љубио и у којој ћеш вечита санак боравити. Вечито ожалошћени ујак Милава М. Ничић пнар пек. чете.

Учење језика.

Један француски лекар давао би лекције из француског или руског језика у замену за српске. Писати г. Гониовдски поште-рестанте војни клуб.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Берн. — Јака узрујаност влада код становништва у Килу услед тога што се многи сумарени нису вратили.

Хаг. — Неки од наших земљака који се враћају из Немачке причају да је у Берлину објављен званичан коминике у

уредно, бар један пут недељно сипати велике количине боракса, или простог карбола, или калијевог хиперманганата, или кречвога млека. А по догорима треба нужнике на исти тај начин редовно дезинфиковати па онда земљом затрпавати.

4) Да се стално брани од мува које су већ ту, око њега. Тога ради треба да употреби све мере које му стоје на расположењу. На прозоре и врата од куће века метице мреже; хлеб и остало јело нека држи стално под добрим застором или у комарнику; свуда нека распоређује лепкове или судове за хватање мува.

Ко све те мере буде савесно употребно, тај неће морати страховати да му мува не доведе коју од ових малочас побројаних болести. Али треба и

вољно сасуши (од прилике после 2 дана) Чинити то стално, на истом месту. Метода нарочито подесна за догоре.

2) Да редовно уништава све сплачине и отпатке из кујне. Чврсте материје треба одмах спалити, а течне сипати у доста дубоку јаму, па у њу поврх њих сипати слој каког уља или довоља боракса.

3) Да правилно поступа са нужницима. Најпростије је, разуме се, имати само нужнике који су стално савршено затворени, тако да муве никад не могу да уђу у јаму, само што су такви нужници окуда по Милановца велика реткост. Зато се човек мора задовољити другеж средствима. У отворене а сталне нужнике, какви се у овим крајевима већином по градовима и селима вјђају, треба

Тражите најбоље сатове „ЕТЕРНА“

у првој српској сајдиској радњи МИШЕ ЛАЗАРЕВИЋА из Београда
улица Венизелос бр. 12, у Солуну

која је добила велику количину најбољих швајцарских сатова из познате фаб-
рике »ЕТЕРНА« и продаје их по утврђеној цени и то:

1 сат отворен жељезнички са жигом С.Д.Ж	»Етерна« број	19123	Дражме	40.—
1 » затворен жељезнички са жигом С.Д.Ж	»Етерна«	» 19140	»	45.—
1 » отворен жељезнички никлен без жига	»Етерна«	» 19121	»	30.—
1 » затворен сребрни гравирани са 15 рубина	»Етерна«	» 19137	»	60.—
1 » затворен сребрни оксидирани са 15 рубина	»Етерна«	» 19139	»	60.—
1 » отворен сребрни рељеф регулат. 15 руб.	»Етерна«	» 19162	»	46.—
1 » отворен сребрни са злати уметк. 15 руб.	»Етерна«	» 19138	»	49.—
1 » отворен сребра рељеф са 15 рубина	»Етерна«	» 19141	»	39.—
1 » затворен никлен анкер са 15 рубина	»Етерна«	» 4919	»	38.—
1 » отворен челичан анкер са 15 рубина	»Етерна«	» 4920	»	38.—
1 » отворен оксидирани рељеф са 15 рубина	»Етерна«	» 19166	»	35.—
1 » отворен оксидирани грао	»Етерна«	» 19163	»	35.—
1 » отворен челичан са лепим шарима . .	»Етерна«	» 19161	»	32.—
1 » отворен позлаћен модер. са сликом 15 р.	»Етерна«	» 19160	»	32.—
1 » отворен челичан	»Етерна«	» 19157	»	30.—
1 » никлен за око руке ноћу светл. Анкер	»Етерна«	» 13109	»	28.—
1 » никлен за око руке ноћу светлећи цилинд.	»Етерна«	» 1114	»	35.—
1 » никлен за око руке ноћу светлећи . .	»Етерна«	» 1396	»	50.—
1 » никл. за око руке ноћу светл. казаљке	»Етерна«	» 1116	»	27.—
1 » никл. за око руке без фосфора цилиндер	»Етерна«	» 1115	»	25.—
1 » никлен за око руке без фосф. Анкер	»Етерна«	» 13106	»	20.—
1 » никлен за око руке без фосф. Анкер	»Етерна«	» 1218	»	36.—
1 » сребрни за око руке без фосф. Анкер	»Етерна«	» 1117	»	28.—

УЗ СВАКИ САТ СЛЕДУЈЕ 5 ТО ГОДИШЊА ГАРАНЦИЈА.

Осим горњих сатова има велики избор сатова из других добрих фабрика — разних цена. Поштом, ни уз доплату ни без доплате, не може се слати, већ новац послати по коме долажењем, који би и сат примио.

Примљу се и сатови на справку.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кој, улица Нике 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гиваница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина галијанска, француски и грчка такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, вулбастаја и пржена рибца за поручак од 8 сати пре обде.

Јела често српска са свињском машу.

Сервирање баккета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер.

Српско Трговачко друштво а. Д. СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и све Савезничке државе.

Врши на својој благајни мењање — размену свих новчаних монета по повољним дневним курсевима.

Прима транзитну робу у своје транзитне магацине — артпоте у Солуну.

Прима новац на штедњу и чувања.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској зградџи ул. Франк бр. 35. — у зградџи француска болнице — а од 2—4 по подне у своје стану, ул. престолонаследника Ђорђа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожна убризгавања Неогатервана као и новог француског препарата „Галија“ противу сифилиса.

Уредништво „Вел. Србије“ прима огласе по умереној цени.

Част нам је ставити до знања српској војсци, а нарочито који долазе са положаја, и српској публици, да смо узели под закуп ресторацију

„Македонија“

код битолске железничке станице

где се кувају само српска јела. Сваког четвртка сарма од кисела купуса а недељом подварак и гиваница.

Потрудили смо се и набавили чиста асталска вина као и старо шестогодишње природно вино у флашама звано »Македонија«.

Јела се готове са свињском машу.

У истом локалу има стовариште вина Ђорђа С. Чомића.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

Са особитим поштовањем
Младен Бугарски и
Никола Дагојевић Београђанин - »Грба«.

Сифилис и све венеричне болести лечи са потпуним успехом

директор болнице венеричних болести у Солуну

Д-р Ариот. Христовулу
прима у својој клиници
од 3 до 6 и по час. по подне.
Улица Егватија бр. 314.

Зубна лекарска клиника „НОВА СРБИЈА“

г. Асландиса, хирурга-зубног лекара, дипломираног у Паризу
Улица ИГЊАТИЈА бр. 213.

Савршено лечење свих болести уста, десни и зуба помоћу електрицитета;

Вађење зуба без икаквог бола са нарочитим леком;

Грађење вештачких зуба свих система, који су у употреби у целој Европи и Америци, а од нарочитог техничара, који је чинио и дуго година радио у Америци.

Посао загарантован односно зараде и солидности и по врло повољним ценама.

Савршена чистота и антисептика

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној каквоћи зато:

Препоручујемо г. г. пушачима да и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„Салоника“

Каиро — Александрија — Солун

Најбоље и најкукусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији

На продају у свима дуваницницама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	дин.	1.---
„ Гиубек	„	0.80
„ Јаки	„	0.65
„ Аџрос	„	0.50

Журећи у загрљј своје оцу, односно супругу, хитац торпеда бачен са зверског и подлог непријатељског сумарена, прекинути млађане животе невиним жртвама 17. маја ове године

Мојој милој и верној љуби

† Анки — рођ. Ружић у 32. г. свога живота, и Мојој милој децлци, анђелима Божјим

† Мари у навршеној 10. год. и

† Драгану, у навршеној 9. години

Оставивши ме да овако страшно унесрећен тугујем и оплакујем вечито и своју и њихову црну судбину.

Несретни и вечито ожалостњени: супруг односно отац: пуковник Милан Мих. Петровић са осталом многобројном фамилијом.